

Հոդված 5.

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծումը, դրանց կատեգորիաների սահմանումը և կառավարումը

1. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքները ստեղծում և դրանց կատեգորիաները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

2. Միջազգային և հանրապետական նշանակության՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողերը պետության սեփականությունն են: Ազգային պարկերի ամբողջականությունը և պահպանության ռեժիմը ապահովելու նպատակով դրանց ռեկրեացիոն և տնտեսական գոտիներում, բացի պետական սեփականության հողերից, կարող են ընդգրկվել նաև այլ սեփականատերերին պատկանող հողեր:

3. Տեղական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքները կարող են ստեղծվել նաև համայնքային սեփականություն համարվող հողերում:

4. Պետական, ինչպես նաև համայնքային սեփականության՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողերը չեն կարող օտարվել քաղաքացիներին և իրավաբանական անձանց՝ առանց սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից դրանց նպատակային նշանակության փոփոխության:

5. Միջազգային և հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարումը իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ըստ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած՝ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կանոնադրությունների և կառավարման պլանների:

6. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների (բացառությամբ արգելոցների և ազգային պարկերի արգելոցային գոտիների) ~~պահպանությունը և օգտագործումը կարող է կարող են~~ իրականացվել հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի հիման վրա՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

7. Միջազգային և հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հավատարմագրային կառավարման պայմանագիրը կնքվում է մրցույթի արդյունքում մինչև 10 տարի ժամկետով, որի անցկացման կարգը, ինչպես նաև հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի օրինակելի ձևը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

8. Տեղական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարումը պատվիրակված լիազորությունների ձևով իրականացնում են տեղական ինքնակառավարման մարմինները:

9. Հողի սեփականատերը կամ օգտագործողը պարտավոր է պահպանել բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համար սույն օրենքով սահմանված պահպանության համապատասխան ռեժիմը և օգտագործման կարգը: Վերոգրյալ ռեժիմների պահպանության ապահովումը խթանելու համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքով կարող են սահմանվել հարկերի և այլ պարտադիր վճարների վճարման գծով արտոնություններ:

10. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքները պարտադիր հաշվի են առնվում տնտեսական և սոցիալական զարգացման ծրագրերի, տարածքային հատակագծման նախագծերի, հողերի գոտիավորման և օգտագործման սխեմաների, հողաշինարարական, անտառաշինական և քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթերի կազմման ժամանակ:

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՀՊԱՆՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ, ԼԻԱԶՈՐՎԱԾ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ, ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 8.

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասությունները

Հայաստանի Հանրապետությունում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծման, առանձնացման, կառավարման, պահպանության և օգտագործման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության իրավասություններն են՝

ա) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պետական քաղաքականության ձևավորումը, ռազմավարության հաստատումը:

բ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագրերի և միջոցառումների հաստատումը.

գ) միջազգային ու հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլանների հաստատումը և վերանայումը.

դ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծման կարգի սահմանումը.

ե) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծման, կատեգորիաների և գոտիավորման սահմանման ու դրանց փոփոխության, ինչպես նաև չափերի և սահմանների վերաբերյալ որոշումների ընդունումը.

ե1) բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում հանրային լողափերի ստեղծումը.

զ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կանոնադրությունների հաստատումը.

է) բնության հուշարձանների ցանկի հաստատումը.

ը) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պետական կադաստրի վարման [կարգի](#) սահմանումը.

թ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մոնիթորինգի կազմակերպման և իրականացման կարգի սահմանումը.

ժ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների օգտագործման կարգի սահմանումը.

ժա) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համապատասխան գոտիների հավատարմագրային կառավարման համար մրցույթ անցկացնելու կարգի հաստատումը.

ժբ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության, դրանցում գիտահետազոտական ուսումնասիրությունների և այլ աշխատանքների կատարման համար պետական բյուջեի միջոցների հաշվին կատարվող ծախսերի հաստատումը.

ժգ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի օրինակելի ձևի հաստատումը.

~~ժդ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքի պահպանությունն իրականացնող կազմակերպության պահպանության ծառայության աշխատողներին հատկացվող ծառայողական գների ու գինամթերքի տեսակի, ձևի, մոդելի և քանակի, ինչպես նաև գներ կրելու իրավունք ունեցող պաշտոնների անվանացանկի սահմանումը.~~

ժե) Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և սույն օրենքով սահմանված այլ լիազորություններ:

(8-րդ հոդվածը լրաց. 22.03.23 ՀՕ-112-Ն)

Հոդված 9. Ծրջակա միջավայրի ոլորտում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմնի (այսուհետ՝ լիազորված պետական մարմին) իրավասությունները (վերնագիրը փոփ. 04.03.20 ՀՕ-122-Ն)

Հայաստանի Հանրապետությունում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման, պահպանության և օգտագործման բնագավառում լիազորված պետական մարմնի իրավասություններն են՝

ա) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման պետական քաղաքականության և ռազմավարության մշակումը.

բ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և օգտագործման բնագավառում պետական ծրագրերի և կառավարման պլանների մշակումը.

գ) միջազգային և հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարումը.

դ) տեղական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլանների հաստատումը.

ե) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կադաստրի ստեղծումը և վարումը.

զ) միջազգային և հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մոնիթորինգի իրականացումը.

է) բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ պետական վերահսկողության իրականացումը.

ը) բնության հուշարձանների ցանկի կազմումը, անձնագրերի հաստատումը.

թ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլանների կազմման մեթոդական ցուցումների մշակումը և հաստատումը.

ժ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կանոնադրությունների մշակումը.

ժա) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով բնության հատուկ պահպանվող տարածքների օգտագործման թույլտվությունների տրամադրումը.

ժբ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ~~պահպանությունը~~ — օգտագործման կարգավորումն իրականացնող իրավաբանական անձերից հաշվետվությունների ընդունումը.

ժգ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների ստեղծման, կատեգորիաների ու գոտիավորման սահմանման և դրանց փոփոխության, ինչպես նաև չափերի և սահմանների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը առաջարկությունների ներկայացումը.

ժդ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության, դրանցում գիտահետազոտական ուսումնասիրության և այլ աշխատանքների կատարման համար պետական բյուջեից հատկացվող տրանսֆերտային վճարների հաշվին կատարվող ծախսերի ձևավորումը.

ժե) բնության հատուկ պահպանվող տարածքների վերաբերյալ հասարակության իրազեկման բարձրացման, ինչպես նաև գիտական ու կրթադաստիարակչական ծրագրերի մշակումը և իրականացումը.

~~ժզ) բնության հատուկ պահպանվող տարածքի պահպանությունն իրականացնող իրավաբանական անձի պահպանության ծառայության աշխատողների համագգեստի ձևի, այն կրելու կարգի և պայմանների հաստատումը.~~

ժէ) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն օրենքով սահմանված այլ լիազորություններ:

(9-րդ հոդվածը փոփ. 04.03.20 ՀՕ-122-Ն)

Հոդված 22. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության իրականացումը

1. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանությունը, սույն օրենքով սահմանված պահպանության ռեժիմներին համապատասխան, իրականացնում են՝

ա) միջազգային և հանրապետական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում՝ ~~— տվյալ տարածքի պահպանության ռեժիմն ապահովող Շրջակա միջավայրի պահպանության ծառայությունը իրավաբանական անձը.~~

բ) տեղական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինները:

2. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանությունն ապահովող ~~Շրջակա միջավայրի պահպանության ծառայության~~ ~~իրավաբանական անձանց~~ կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների և հողերի այլ սեփականատերերի միջև հարաբերությունները կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

3. Պետական սեփականության տարածքներում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության, դրանցում գիտական ուսումնասիրությունների և բնապահպանական միջոցառումների կատարման ծախսերը ֆինանսավորվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից հատկացված միջոցներից, այդ տարածքներում տարբեր ծառայությունների մատուցման դիմաց ստացված վճարումներից, հովանավորչական, նվիրատվական, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին:

4. Համայնքային սեփականության տարածքներում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և բնապահպանական միջոցառումների կատարման ծախսերը ֆինանսավորվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից հատկացված միջոցներից, համայնքային բյուջեից, հովանավորչական, նվիրատվական և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին:

5. Քաղաքացիների սեփականություն համարվող հողամասերում տեղական նշանակության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության և բնապահպանական միջոցառումների կատարման ծախսերը ֆինանսավորվում են համայնքային բյուջեից, քաղաքացիների սեփական միջոցներից՝ կամավոր սկզբունքով, հովանավորչական, նվիրատվական և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված այլ ֆինանսական միջոցների հաշվին:

Հոդված 23.

Բնության հատուկ պահպանվող տարածքի պահպանությունն իրականացնող ~~իրավաբանական անձի~~ պահպանության ծառայության աշխատողների իրավունքները և պարտականությունները

1. Բնության հատուկ պահպանվող տարածքի պահպանությունն իրականացնող ~~իրավաբանական անձի~~ պահպանության ծառայության աշխատողների իրավունքներն ու պարտականությունները ~~ն են՝~~ սահմանվում են «Շրջակա միջավայրի պահպանության ծառայության մասին» օրենքով:

~~ա) ապահովել բնության հատուկ պահպանվող տարածքի կանոնադրությամբ սահմանված բնապահպանական նորմերի և կանոնների պահանջների կատարումը:~~

~~բ) կանխել բնության հատուկ պահպանվող տարածքի սահմանված ռեժիմը խախտող ցանկացած գործողություն:~~

~~գ) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս ունենալ անձը հաստատող համապատասխան փաստաթուղթ:~~

~~դ) Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով պահել, կրել, օգտագործել ծառայողական զենք, զինամթերք, ռետինե ձողեր, ինքնապաշտպանության միջոցներ (արցունքաբեր գազ, գրահարիկնոց) և կրել համազգեստ:~~

~~ե) ստուգել իրավախախտողի անձը հաստատող փաստաթուղթը:~~

~~զ) օրենքներով և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով և դեպքերում իրականացնել բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանության հետ կապված այլ գործողություններ:~~

2. Սույն հոդվածով նախատեսված սահմանված իրավունքներն ու պարտականությունները տարածվում են նաև համայնքային սեփականության տարածքներում բնության հատուկ պահպանվող տարածքների պահպանությունն իրականացնող անձանց վրա: